

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TURIZMO VYSTYMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2017-ieji
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873 Varėnos švietimo centras, 195328546
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Ekonomikos ir turizmo skyrius, P6 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Varėnos švietimo centras, P12.16

Programos kodas	06
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Turizmas yra viena iš prioritetinių sričių Varėnos rajone, nes kraštas yra patogioje geografinėje padėtyje, išsiskiria gražiu kraštovaizdžiu ir sveika aplinka. Čia puoselėjama etnokultūra, tradiciniai ir netradiciniai amatai, kultūrinis ir kulinarinis paveldas. Varėna taip pat garsėja kaip grybų sostinė, kurioje kasmet vyksta daug svečių iš Lietuvos ir pasaulio sutraukianti Grybų šventė. Per rajoną eina nacionalinės ir europinės reikšmės dviračių trasos, Nemuno, Merkio, Ūlos vandens turizmo trasos, tęsiasi regioninės reikšmės autoturistinis maršrutas „Dainavos žiedas“. Plėtoti turizmą rajone vis dar trukdo nepakankamai išvystyta aktyvaus poilsio ir turizmo infrastruktūra, šiuolaikinių rinkodaros priemonių trūkumas, nepakankama informacijos sklaida.</p> <p>Įgyvendinant programą, numatoma skatinti Varėnos rajono ekonominį ir socialinį augimą, plečiant darnaus pažintinio turizmo infrastruktūrą, didinant turistų susidomėjimą Varėnos kraštu, mažinant sezono įtaką turizmo sektoriui, sudarant prielaidas smulkiojo ir vidutinio verslo plėtrai, pritraukiant privačias investicijas.</p> <p>Pagal programą vykdoma Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatyta <i>savarankiškoji savivaldybės funkcija</i>: sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas.</p>		
Ilgalakis prioritetas (pagal Varėnos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Aplinką tausojančios ekonominės veiklos bei turizmo plėtros skatinimas.	Kodas	2
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Skatinti aplinką tausojančią ekonominę veiklą bei turizmo plėtrą, puoselėti kultūros paveldą.	Kodas	02

Programos tikslas	Gerinti turizmo infrastruktūrą siekiant didinti turistų srautus.	Kodas	01
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį: 01 uždavinys. Plėtoti subalansuotą turizmo infrastruktūrą. Siekiant pagerinti Varėnos rajono įvaizdį ir pritraukti daugiau vietinių ir užsienio turistų, būtina plėtoti turizmo infrastruktūrą, surasti daugiau galimybių tinkamai išnaudoti rajono gamtinius išteklius aktyviam poilsiui organizuoti. Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šias priemones: 03. Varėnos miesto teminio pramogų ir poilsio parko įrengimas. Savivaldybės biudžeto lėšomis 2019 m. numatoma parengti teminio parko techninį projektą (preliminarus lėšų poreikis – 26 100 Eur).</p>			

04. Turizmo trasų ir maršrutų planavimas ir įrengimas.

Įgyvendinant šią priemonę, kartu su Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybių administracijomis dviem etapais planuojama įgyvendinti projektą „Turizmo trasų ir maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra Lazdijų, Varėnos rajonų ir Druskininkų savivaldybėse“. Preliminari bendra šio projekto vertė – 511 098 Eur, Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti projekto išlaidų dalis – 170 365 Eur, iš jų ES lėšos (85 proc.) – 144 810 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos (15 proc.) – 25 555 Eur.

Projekto metu Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje planuojama suženklinti vandens turizmo maršrutus Merkio, Varėnės, Šalčios, Nemuno upėse bei urbanistiniuose miesteliuose įrengti nukreipiamąsias rodykles ir standus, infoterminalus lankytinose vietose.

05. Kempingo įrengimas Varėnos rajone.

Savivaldybės biudžeto lėšomis 2018 m. numatoma atlikti techninio projekto korektūras ir ekspertizę. Preliminari šių darbų vertė – 8 700 Eur.

06. Varėnos miesto Dainų slėnio infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas visuomenės poreikiams.

Projektą „Varėnos miesto Dainų slėnio infrastruktūros atnaujinimas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“ planuojama įgyvendinti panaudojant ES investicijas (pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-R-905 „Miestų kompleksinė plėtra“). Savivaldybės biudžeto lėšomis 2017 m. numatoma parengti techninį projektą. Preliminari šių darbų vertė – 29 000 Eur.

Dainų slėnio infrastruktūros atnaujinimo darbus numatoma pradėti 2018 m. Preliminari bendra projekto vertė – 630 000 Eur.

09. Projekto „Alytaus regiono turizmo informacinės infrastruktūros plėtra“ įgyvendinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, su Alytaus miesto, Alytaus ir Lazdijų rajonų bei Druskininkų savivaldybių administracijomis planuojama įgyvendinti projektą „Alytaus regiono turizmo informacinės infrastruktūros plėtra“. Preliminari bendra šio projekto vertė – 208 224 Eur, Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti projekto išlaidų dalis – 41 645 Eur, iš jų ES lėšos (85 proc.) – 35 398 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos (15 proc.) – 6 247 Eur. Projekto metu Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje, šalia pagrindinių kelių, planuojama įrengti kelio ženklus (Nr. 628, 629), nukreipiančius į lankytinas vietas, rajoną/regioną pristatančius standus.

Produkto vertinimo kriterijus:

- naujai sukurtų turizmo objektų skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijai:

- viešbučių numerių užimtumas, proc.;
- viešbučių vietų užimtumas, proc.;
- suteikta nakvynių apgyvendinimo įstaigose, tūkst.

Programos tikslas	Vystyti turizmo rinkodarą Varėnos rajone.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti du uždavinius:

01 uždavinys. Plėsti turizmo produktų įvairovę Varėnos rajone.

Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti šias priemones:

03. Rinkodarinių ir reprezentacinių turizmo produktų kūrimas.

Savivaldybės biudžeto lėšomis numatoma sukurti šiuolaikinius poreikius atitinkančias turizmo rinkodaros priemones, skirtas turizmo rinkai skatinti, rajono įvaizdžiui gerinti ir verslo investavimo galimybėms pristatyti.

2017–2019 m. planuojama skirti po 2 000 Eur reklaminių skydų atnaujinimui bei interaktyvaus turizmo žemėlapių palaikymo darbams. Taip pat numatoma organizuoti biotualetų nuomos paslaugą baidarių paleidimo vietose (preliminarus lėšų poreikis 3 mėn. laikotarpiui – 1 000 Eur) bei sutvarkyti baidarių paleidimo vietas – 1 000 Eur.

05. Turizmo rinkodaros projektų parengimas ir įgyvendinimas.

Įgyvendinant šią priemonę, kartu su Vilniaus miesto savivaldybe įgyvendinamas projektas „Pietryčių Lietuvos krašto turizmo e-rinkodara“. Projekto metu bus parengti ir išversti į anglų, rusų, vokiečių ir lenkų kalbas 26 tekstai lankytiems objektams bei 8 tekstai audiogidams, parengti 3 objektus pristatantys videoklipai, interaktyvūs maršrutai, pritaikyti pažintiniam žaidimui, žemėlapis, kuriame atvaizduoti 8 jau parengti maršrutai su galimybe susidaryti individualų maršrutą, padarytos profesionalios lankytinų objektų nuotraukos.

Bendra šio projekto vertė – 94 866 Eur, Varėnos rajono savivaldybės administracijai tenkanti projekto išlaidų dalis – 47 433 Eur, iš jų ES lėšos (85 proc.) – 40 318 Eur, Savivaldybės biudžeto lėšos (15 proc.) – 7 115 Eur.

Produkto vertinimo kriterijus:

- turizmo rinkodarinių priemonių skaičius, vnt.

02 uždavinys. Skleisti informaciją apie Varėnos rajoną ir pristatyti jį Lietuvos ir užsienio parodose, verslo misijose, interneto svetainėse bei reklaminiuose leidiniuose.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti šią priemonę:

02. Turizmo ir verslo informacijos sklaida.

Įgyvendinant šią priemonę bei siekiant pritraukti turistus ir plačiau pristatyti Varėnos rajono turizmo galimybes, kasmet numatoma dalyvauti tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje „Adventur“ bei tarptautinėse parodose užsienio šalyse (Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Vokietijoje ir Skandinavijoje). Dalyvavimui parodose 2017–2019 m. planuojama skirti po 4 400 Eur.

Ateinančiais metais turizmo ir verslo informacijos sklaidos priemonėms numatoma skirti 3 100 Eur:

- bendriems reprezentaciniams renginiams kartu su Varėnos krašto turizmo asociacija – 100 Eur;
- informaciniams kelio ženklams (ne Nr. 628 ir 629), nukreipiantiems į lankytinus objektus, įsigyti ir pastatyti – 1 000 Eur;
- Wi-Fi stotelių palaikymo paslaugoms – 1 200 Eur;
- audiogido įrenginiui įsigyti – 700 Eur;
- maršrutų (Varėna-Merkinė-Varėna, Partizanų tako) ženklinimo atnaujinimo darbams – 100 Eur.

Įgyvendindamas šią priemonę, Varėnos švietimo centro Turizmo ir verslo informacijos skyrius vykdo šias funkcijas turizmo srityje: informuoja atvykstančius į rajoną lankytojus, skleidžia informaciją apie Varėnos rajono savivaldybės turizmo galimybes ir lankytinus objektus, teikia individualių ir grupinių maršrutų (programų) rengimo ir jų aptarnavimo paslaugas. Lėšos šioms funkcijoms vykdyti skiriamos iš Savivaldybės biudžeto. Taip pat 2017 m. Varėnos švietimo centras Savivaldybės biudžeto lėšas numato panaudoti:

- lankstinukams „Varėna gamtos ritmu“, lankstinukams apie Žiežulio ežero pažintinį taką ir Varėnos legendų parką, partizanų takus, kulinarinį paveldą Varėnos rajone išleisti (preliminarus lėšų poreikis – 1 000 Eur);
- specialisto turizmui kvalifikacijos kėlimui – gidų kursų ir transporto išlaidų apmokėjimui (preliminarus lėšų poreikis – 250 Eur kvalifikacijos kėlimui ir 576 Eur transporto išlaidoms).

Produkto vertinimo kriterijus:

- turizmo parodų, kuriose dalyvauta, skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- turistų, apsilankusių Varėnos rajone, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais, proc.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus turizmo programą, bus sukurti nauji turistų traukos objektai, sudarytos prielaidos aktyviam poilsiui, praplečiamos galimybės turistams susipažinti su Varėnos krašto gamtiniais ir kultūriniais ištekliais. Be to, bus sukurtos naujos šiuolaikinės turizmo rinkodaros priemonės, patogios naudoti ir lengvai pasiekiamos tiek vietos, tiek užsienio turistams. Taip bus skatinamas vietinis ir atvykstamasis turizmas bei turizmo paslaugų verslo plėtra.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto ir ES lėšos.

Veiksmai, numatyti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:

2.5.2.1. Skatinti turistinių vandens trasų Nemuno, Merkio ir Ūlos upėmis įrengimą.

2.5.2.3. Pritaikyti Dainų slėnį kultūriniam turizmui.

2.6.2.6. Išleisti informacinius leidinius ir videomedžiagą apie Varėnos rajoną.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;

Lietuvos Respublikos žemės įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos miškų įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai;

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. D1-35 „Dėl Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatų patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 238 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“ ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2016-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2017-iesiems metams	Projektas 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams
1. Iš viso lėšų poreikis:	30425	163661	474952	380441
1.1. išlaidoms:	30425	134661	155479	43568
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	6279	5974	5974	5974
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams išipareigojimams vykdyti	0	29000	319473	336873
2. Finansavimo šaltiniai	30425	163661	474952	380441
2.1. Savivaldybės lėšos:	26200	70708	74657	74638
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	26200	70708	74657	74638
2.2. Kiti šaltiniai:	4225	92953	400295	305803
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos (ES)	4225	92953	376670	282178
2.2.2. Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	0	0	23625	23625

2 lentelė

TURIZMO VYSTYMO PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2016-ųjų metų planas	2017-ųjų metų planas	2018-ųjų metų planas	2019-ųjų metų planas	2030-ųjų metų planas
Efekto kriterijus										
02	06			Atvykusiųjų turistų skaičius per metus, tūkst.	E-02-06-01	22,9	23,8	24,8	25,8	38,0
Rezultato kriterijai										
02	06	01		Viešbučių numerių užimtumas, proc.	R-06-01-01	21,9	21,9	21,9	22,0	X
02	06	01		Viešbučių vietų užimtumas, proc.	R-06-01-02	19,0	19,0	19,0	19,1	X
02	06	01		Suteikta nakvynių apgyvendinimo įstaigose, tūkst.	R-06-01-03	41,9	41,9	41,9	42,0	X
02	06	02		Turistų, apsilankusių Varėnos rajone, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais, proc.	R-06-02-01	4,0	3,9	4,2	4,0	X
Produkto kriterijai										
02	06	01	01	Naujai sukurtų turizmo objektų skaičius, vnt.	P-06-01-01-01	2	2	2	2	X
02	06	02	01	Turizmo rinkodarinių priemonių skaičius, vnt.	P-06-02-01-02	2	2	2	2	X
02	06	02	02	Turizmo parodų, kuriose dalyvauta, skaičius, vnt.	P-06-02-02-01	2	5	5	5	X

